

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

موضوع: اعداد صلاة

بعضی از آقایان گفتند صلاة میت در واقع صلاة نیست بلکه دعاست ولی ما عرض کردیم نماز است زیرا در بسیاری از روایات ائمه علیهم السلام تعبیر صلاة را برای آن به کار برده اند من جمله در وسائل الشیعة که ۴۰ باب در مورد صلاة الجنائز منقذ شده، بنابراین باید بگوئیم لفظ صلاة اعم است و شامل تمام نمازها من جمله صلاة میت نیز می شود.

بحثمان در اعداد فرائض و نوافل بود، گفتیم اعداد فرائض برای غیر مسافر ۱۷ رکعت و اعداد نوافل ۳۴ رکعت و مجموعاً ۵۱ رکعت می باشد. باید توجه داشته باشیم که در ماخن فیه روایات بسیاری داریم که ظاهراً با هم تعارض دارند لذا باید بین آنها جمع کنیم.

دسته اول اخباری هستند که دلالت دارند بر اینکه تعداد نوافل ۳۴ رکعت می باشد که عبارتند از اخبار ۲ و ۳ و ۴ و ۷ و ۱۱ و ۲۲ و ۲۳ و ۲۵ و ۲۶ و ۲۹ از باب ۱۳ از ابواب اعداد الفرائض و نوافلها که در صفحه ۳۲ از جلد ۳ از وسائل ۲۰ جلدی واقع شده اند، خبر آخر از این باب یعنی خبر ۲۹ که در جلد ۳۶ بحار نیز ذکر شده دلالت دارد بر اینکه علامات شیعیان پنج چیز است؛ التختم بالیمین و زیارت اربعین و جهر به بسم الله و قنوت گرفتن قبل از رکوع در رکعت دوم نماز و ۵۱ رکعت نماز که ۱۷ رکعت فریضه و ۳۴ رکعت نافله می باشد.

در تفسیر برهان جلد ۶ صفحه ۴۲۰ در تفسیر آیه شریفه: ﴿وَإِنَّ مِنْ شِيعَتِهِ لِإِبْرَاهِيمَ﴾^۱، همین خبری که خواندیم نقل شده و اینطور گفته شده که از جمله شیعیان پیغمبر اسلام حضرت ابراهیم علیهما السلام می باشد و هر کسی شیعه پیغمبر باشد شیعه امیرالمومنین علی علیه السلام نیز می باشد یعنی پیامبر اسلام و امیر المومنین مقام بسیار بالائی دارند.

دسته دوم اخباری هستند که دلالت دارند بر اینکه نوافل ۳۳ رکعت هستند زیرا صلاة وتیره را جزء نوافل حساب نکرده اند لذا فرمودند در سفر نیز نماز وتیره ساقط نیست، اخبار ۱ و ۵ و ۶ و ۲۰ از باب ۱۳ از ابواب اعداد الفرائض و نوافلها بر این مطلب دلالت دارند.

دسته سوم اخباری هستند که دلالت دارند بر اینکه نوافل ۲۹ رکعت هستند که در واقع ۴ رکعت از نافله عصر و همچنین نماز وتیره را کم می کنند، اخبار ۲ و ۵ از باب ۱۴ از ابواب اعداد الفرائض و نوافلها بر این مطلب دلالت دارند.

دسته چهارم اخباری هستند که دلالت دارند بر اینکه نوافل ۲۶ رکعت هستند.

این چهار دسته از اخبار در مورد تعداد نوافل وجود دارد و ما باید بین آنها جمع کنیم، در مستحبات وقتی اخبار با هم تعارض کنند نوعاً آنها را حمل بر مراتب فضیلت می کنند، مثلاً در خبری گفته شده که در فلان نماز مستحبی ۲۰ مرتبه سوره توحید و در خبر دیگر گفته شده ۵۰ مرتبه سوره توحید خوانده شود که خب اینطور جمع می کنند که مقدار بیشتر ثواب بیشتر و مقدار کمتر ثواب کمتری دارد.

^۱سوره صافات، آیه ۸۳.

مرحوم نائینی فرموده این اخبار نمی خواهند بگویند فقط عدد ۳۴ مشروع است و بقیه مشروع نیستند بلکه دلالت دارند بر اینکه از نظر مراتب فضل و ثواب تفاوت وجود دارد.

مرحوم حاج آقا رضای همدانی نیز در مصباح فرموده بر مراتب فضل و ثواب حمل می شوند نه اینکه به طور کلی اخبار دیگر را طرح کنیم یعنی اگر وقت شد مرتبه بالاتر را انجام بدهیم و اگر وقت نداشتیم مراتب پایین تر را انجام بدهیم و هكذا.

آدرس جهت مطالعه اخبار:

وسائل الشیعة جلد ۳ صفحه ۳۲ باب ۱۳ و باب ۱۴
از ابواب اعداد الفرائض ونوافلها.

بقیه بحث بماند برای فردا إن شاء الله تعالی

والحمد لله رب العالمین و صلی الله علی

محمد و آله الطاهیرین